Tilläggsuppdrag för familjecentral på Barnavårdscentral (BVC)

Ärendebeskrivning

Ansökan om tilläggsuppdrag för familjecentraler på BVC inom Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) där SLSO har förutsättningar att bedriva sådan verksamhet.

Bakgrund

Familjecentralstanken är inte ny. Tankarna på ett nära samarbete mellan medicinska, sociala och pedagogiska insatser för blivande föräldrar och för små barn och deras föräldrar, fanns redan på 1960-talet. Flera statliga utredningar och betänkanden under slutet av 60-talet och början av 70-talet föreslog samarbete mellan och samlokalisering av mödra- och barnhälsovården samt socialtjänstens individ- och familjeomsorg.

En familjecentral ska enligt avtalet innehålla tre till fyra delar, d.v.s. BVC (Barnavårdscentral) BMM (barnmorskemottagning), öppen förskola och/eller socialtjänst.

SLSO har flera BVC och BMM som ligger samlokaliserade och ger grundförutsättningar för en familjecentral. I en del kommuner finns redan ett utvecklat och gott samarbete med öppna förskolan och socialtjänst.

Under 2019 fick ett flertal enheter startbidrag från hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) för uppstart av Familjecentral och flera av SLSO:s verksamheter startade. Under 2020 har uppdraget blivit ett tilläggsuppdrag till BVC och BMM. Samtliga verksamheter som redan har startat 2019 behöver nu söka tilläggsuppdraget för att få fortsätta med verksamheten. SLSO har också fler verksamheter utöver de som startat 2019 som kan komma ifråga för uppdraget under 2020.

En familjecentral är en verksamhet som riktar sig till såväl blivande föräldrar som föräldrar och deras barn som är mellan 0 - 5 år. Familjecentralen är generell, hälsofrämjande, stödjande och kan genom sin samlade kompetens tidigt uppmärksamma barn och föräldrar i behov av utökat stöd och erbjuda detta.

På en familjecentral arbetar flera olika yrkeskategorier tillsammans kring barnfamiljen. Förutom barnmorskor, sjuksköterskor, förskollärare och socionomer kan det även finnas andra yrkesgrupper representerade, såsom familjerådgivare, tandvårdspersonal och psykolog.

Kännetecknande för verksamheten är att huvudmännen, till exempel kommun och Region Stockholm, samordnar sina resurser för att möjliggöra en tvärfacklig samverkan.

En familjecentral är en mötesplats för familjer i ett bostadsområde. Hur verksamheten ser ut beror till stor del på barnfamiljernas behov och önskemål. Basen är den allmänna mödra- och barnhälsovården i samverkan med öppna förskolan samt en förebyggande socialtjänst. Uppdraget för verksamheten är att utifrån hela familjens livssituation främja en god hälsa hos barn och föräldrar genom att:

• finnas tillgänglig som nära mötesplats
• stärka det sociala nätverket runt barn och föräldrar
• skapa arbetsformer där föräldrar och barn är delaktiga
• erbjuda lättillgängligt stöd
• vara ett kunskaps- och informationscentrum
• utveckla god service

Forskning visar att familjen, vänner och socialt nätverk är väsentligt för barns hälsa. Genom familjecentralerna byggs en struktur för att stärka kända friskfaktorer för de yngre barnen.

Förvaltningens motivering till förslaget
Samverkan mellan de olika yrkesgrupperna är en förutsättning för en fungerande familjecentral. Den främsta vinsten med samverkan mellan många yrkeskategorier kring barn och barnfamiljer är att den ökar förmågan att upptäcka och tillgodose behov bland barnfamiljer i ett upptagningsområde. Samverkan innebär också att man får bättre förutsättningar att skräddarsy lösningar för ett specifikt behov.

Ekonomiska konsekvenser
Om kriterier uppfylls och godkänns kommer 200 000 kronor att utbetalas till den familjecentral där fyra delar ingår för att fördelas lika mellan BVC och BMM. I det fall där familjecentralen endast innehåller tre delar erhålls 150 000 kronor.

Konsekvenser för patienter och personal
Konsekvenserna för patienterna är att de får en bättre service med ett utökat uppdrag. Konsekvenserna för personalen är att de får mer stimulerande arbetsuppgifter.

Uppdraget förväntas ske inom ramen för befintlig bemanning.

Miljökonsekvenser
Inga negativa konsekvenser jämfört med idag.

Förslag till beslut

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås besluta

att godkänna ansökan om tilläggsuppdrag för familjecentral på Barnavårdscentraler söks där förutsättningar att bedriva sådan verksamhet finns,

att ge sjukvårdsdirektören uppdrag att teckna tilläggsuppdraget, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Mikael Ohrling
Sjukvårdsdirektör

Maria Hjalmarsson
Verksamhetsområdeschef Primärvård